

جاروب کن تو خانه، سپس میهمان طلب!

درست است که شهر شلوغ شده، ترافیک زیاد است، هزینه‌ها بالاست، کمتر حوصله رفت‌وآمد دارید، گرفتاری‌ها هم آنچنان زیاد و جورواجور شده که دیگر حس رفت‌وآمد با فامیل در وجود شما رو به زوال است اما فراموش نکنید قواعد و قوانین خلقت عوض نشده.

سیدمهدی سیدی: درست است که شهر شلوغ شده، ترافیک زیاد است، هزینه‌ها بالاست، کمتر حوصله رفت‌وآمد دارید، گرفتاری‌ها هم آنچنان زیاد و جورواجور شده که دیگر حس رفت‌وآمد با فامیل در وجود شما رو به زوال است اما فراموش نکنید قواعد و قوانین خلقت عوض نشده.

دنیا بر همان اسلوبی می‌چرخد که قرن‌ها پیش می‌چرخیده. اگر می‌خواهید استرس‌های زندگی‌تان کم شود، اگر می‌خواهید کمتر احساس افسردگی کنید، اگر می‌خواهید خوشبختی را مزه کنید، فقط کافی است به این حرف‌ها گوش بدهید. رفت‌وآمد با اقوام و فامیل و آشنایان یا به اصطلاح صله‌ارحام، یکی از توصیه‌های موکد دینی است. امام علی (ع) می‌فرمایند: کَفَرُوا دُنُوبَكُمْ وَتَحَبَّبُوا إِلَي رِبِّكُمْ بِالصَّدَقَةِ وَصِلَهُ الرَّحِمِ؛ با صدقه و صله رحم گناهان خود را پاک کنید و خود را محبوب پروردگارتان گردانید. یا در حدیثی از پیامبر بزرگوار اسلام آمده است که الصَّدَقَةُ عَلَي وَجْهٍ وَأَصْطِنَاعُ الْمَعْرُوفِ وَ بِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَ صِلَةُ الرَّحِمِ تَحُولُ الشَّقَاءَ سَعَادَةً وَتَزِيدُ فِي الْعُمْرِ وَ تَقِي مَصَارِعَ السُّوءِ؛ صدقه بجا و نیکوکاری و نیکی به پدر و مادر و صله‌رحم، بدبختی را به خوشبختی تبدیل و عمر را زیاد و از مرگ بد جلوگیری می‌کند. در صله ارحام و دید و بازدیدها که این همه از منظر دینی اهمیت دارد چه نکته‌هایی را باید رعایت کرد؟ نکات زیر را مرور و حداقل یک‌بار در عمل امتحان کنید.

همسایه‌ها را آزار ندهید:

خیلی وقت‌ها در مهمانی‌ها همسایه‌ها آزار می‌بینند. با کارهایی ساده می‌توان رضایت همسایه‌ها را جلب کرد:
1- وقتی به مهمانی می‌روید از زنگ خانه میزبانان مطمئن شوید. اگر او واحد 2 است نباید زنگ واحد 12 را بزنید به‌ویژه اگر ساعت 12 شب میلتان کشیده برای مهمانی بروید. شاید بد نباشد در تلفن همراهتان در قسمت توضیحات دفترچه تلفن، شماره واحد خانه اقوام را یادداشت کنید.

2- در لابی‌های ورودی و در راهروهای آپارتمان بلند بلند حرف نزنید. خوش و بش کردن را بگذارید برای داخل خانه. خداحافظی‌هایتان را هم داخل خانه تمام کنید. 5 بار خداحافظی کردن تا لحظه‌ای که مهمان سوار ماشین می‌شود نیازی نیست.

3- کفش‌هایتان را مرتب پشت در آپارتمان منظم کنید. نیازی نیست آنها را به‌صورت تا به تا در پله‌های مختلف جاگذاری کنید.

4- نیازی نیست در مهمانی بلندبلند با هم حرف بزنید و همزمان تلویزیون هم با صدای بلند روشن باشد. آرامش همسایه‌ها به سادگی به‌دست نیامده که بخواهند به‌سادگی از دست بدهند.

5- قبض‌های تلفن و آب و برق که در تابلوهای واحدهای مسکونی نصب شده برای ساکنین همان واحد است. نیازی نیست شما به‌عنوان مهمان به آن سرکشی کنید و آن را برداشته و مطالعه کرده و بعد گوشه‌ای پرت کنید.

6- ایرادی ندارد ماشین‌تان را در مهمانی‌های شلوغ چند کوچه دورتر پارک کنید. قاعدتا خودتان هم خوشتان نمی‌آید جلوی پل پارکینگ‌تان، ماشین مهمان همسایه پارک بشود.

7- عیبی ندارد یک شب بچه‌هایتان بازی نکنند، به‌ویژه اینکه بخواهند با پسرخاله‌ها بروند حیاط آپارتمان و هم باغچه‌ها را از بین ببرند و هم شیشه‌ها را بلرزانند!

رفت‌وآمد با دیگران را حتی اگر سخت بود رها نکنید

این روزها برخی مردم دیگر توجهی به این مسئله مهم ندارند که باید با برادران و خواهران خود رفت‌وآمد کنند. آن را دست‌کم

می‌گیرند. اصلی‌ترین بهانه‌شان هم آن است که به ظاهر معاشرت‌ها دشوار و سخت شده است. مردم هم عادت کرده‌اند که کارهای راحت را انجام دهند. اما 2 نکته را در این زمینه فراموش نکنید؛ صله رحم اگر سخت هم بود آن را ترك نکنید. ارزش دارد ترافیک يك ساعتی بزرگراه و یا سفر طولانی به شهر محل تولد را تحمل کنید تا بتوانید برای يك ساعت هم که شده به صورت حضوری سراغی از خاله و دایی و پسر عمه بگیرید. در روایت‌ها آمده برای صله رحم می‌ارزد که انسان رنج سفر يك ساله را به دوش بکشد. دوم آنکه تا جایی که می‌توانید از سختی‌های بی دلیل این معاشرت‌ها کم کنید.

نکاتی برای راحت‌تر شدن رفت‌وآمدها

1- ساعت‌های رفت‌وآمدتان را درست تنظیم کنید. به موقع به مهمانی بروید و خوش موقع منزل میزبان را ترك کنید.

2- قاعدتاً ساعت 12 شب به خانه خاله رفتن پسندیده نیست و همچنین تا دیروقت منزل عمه ماندن- آنقدر که شوهر عمه مدام خمیازه بکشد - شایسته نیست.

3- وقتی به خانه اقوام می‌روید، نیازی نیست يك کادو و هدیه سنگین ببرید تا آن بیچاره نیز ناچار شود دفعه بعد با کادویی سنگین‌تر جواب دهد. اگر اینجوری باشد حلقه رفت‌وآمدها در همان 2-3 نوبت اول قطع می‌شود. بعضی اوقات يك شاخه گل محمدی 2 هزار تومانی از دستفروش کنار خیابان هم می‌تواند حکم کادو داشته باشد.

4- بد نیست در هر مهمانی رفتن و مهمانی دادن نیت الهی داشته باشید؛ یعنی قربه الی‌الله. با این کار ثواب يك عبادت خیلی با کیفیت را هم در پرونده اعمالتان ثبت می‌کنید.

5- رفت‌وآمد با پدر و مادر و خواهر و برادر را در اولویت برنامه خود و خانواده بگذارید. صله رحم فقط به رفت‌وآمد با همسایه‌ها و فامیل دور گفته نمی‌شود. نخستین اولویت مادر و بعد پدر و بعد خواهر و برادر است. پس حواستان باشد غریبه‌پرست نباشید. اول به خویشان نزدیک سرکشی کنید.

6- برای پذیرایی از مهمان خود را به مشقت نیندازید. نیازی به قرض گرفتن نیست. گهگاه تعارف يك جرعه آب به مهمان هم ارزنده و بافضیلت است. سفره‌های رنگین و پرخرج، آینده مهمانی‌های خانوادگی را به مخاطره می‌اندازد.

7- بعضی اوقات هنگام معاشرت با اقوام ذوق به خرج بدهید. مثلاً نوشتن يك کارت پستال محبت‌آمیز برای فرزندان فامیل هم جذاب و مہر افزا است، یا اینکه يك جلد کتاب خوب را کادو کنید و برای افراد حاضر در مهمانی هدیه ببرید.

8- صرفاً نیازی نیست با آدم‌هایی که از آنها خوشتان می‌آید رفت‌وآمد کنید. افرادی را که به هر دلیل از دستشان دلخور هستید در فهرست معاشرت‌های خود بگنجانید. خلاصه باید فرایند آشتی‌کنان را از جایی آغاز کرد. خوب است نگاهی به شماره‌های ذخیره شده در تلفن همراهتان بیندازید و برای آشتی‌کنان از ارسال يك پیامک محبت‌آمیز شروع کنید.

9- هر وقت به تنگنای مالی خوردید یاد این ضرب‌المثل‌ها بیفتید که برآمده از احادیث است: «مهمان حبیب خداست» و «مهمان روزی خود را با خود می‌آورد». مطمئن باشید ورود مهمان به خانه شما برکت را هم به ارمغان می‌آورد. البته حواستان باشد قواعد عقلانی و اقتصادی را رعایت کنید.

10- در مهمانی‌های خانوادگی از تنش‌های سیاسی اجتناب کنید. نیازی نیست به خانه هر کدام از اقوام رفتید برسید به چه کسی رأی داده است. نیازی نیست در هر مهمانی و در هر نشست و برخاستی درباره همه مسائل مملکتی نظر بدهید و یا اینکه مسئولی را برای ناسزاگفتن پیدا کنید. حتماً شما هم بر این باور هستید که سر سفره و در میان جمع خانوادگی و هنگام پلو قیمه خوردن جای تحلیل‌های سیاسی و یا محاسبه قیمت جهانی نفت و دلار نیست.

11- صله ارحام مشمول دیدارهای مختلف می‌شود؛ از مهمانی‌های خانوادگی گرفته تا شرکت در مراسم عزا و حتی تشییع جنازه، عروسی و جلسات زیارت قبولی و یا بدرقه‌کنان. این توصیه اکید دینی را محدود به ملاقات خاصی نکنید.

رفت‌وآمد با فامیل مشکلات شما را حل می‌کند

اگر حرف‌های خدا را قبول دارید و اگر باور دارید یگانه مدیر و مدبر هستی خداست پس توصیه‌های او را گوش کنید. او جوری قانونگذاری کرده که اگر کسی حواسش به فامیل باشد و با آنها به صورت منظم رفت‌وآمد کند، خودش مشکلاتش را حل می‌کند. کشف این قانون چندان هم سخت نیست، فقط کافی است نگاهی به اطرافتان بیندازید. زندگی دیگران را ببینید، اثر این قانون

را به راحتی متوجه می‌شوید. اگر می‌خواهید رشد مطلوب داشته باشید با اقوام معاشرت کنید. آنچنان رشد و ارتقایی به شما و فرزندان شما می‌دهد که شاید از هیچ روش دیگری به دست نیاید. حتی مطمئن باشید این رفت‌وآمدها می‌تواند عامل تقرب شما به خدا باشد، درست عین سایر عبادت‌ها. پس باور کنید رفت‌وآمد با اقوام یک نوع عبادت است. این همان چیزی است که به آن «صله رحم» گفته می‌شود.

مهمان هستید یا میزبان این نکته‌ها را رعایت کنید

* تا به حال از خود پرسیده‌اید به هنگام مهمانی رفتن و یا به هنگام پذیرایی از مهمان، چه آداب و نکاتی را باید رعایت کنید. این نکات پیشنهادی کوتاه ترسیمی عمومی و کلی از این آداب برایتان ارائه می‌کند.

* مهمان می‌تواند میزبان را به بهشت ببرد، از بس که مورد علاقه و احترام خداست. پس به او احترام بگذارید، علاقه بورزید و در خدمت به او کم نگذارید. قطعا منظور از «کم‌نگذاشتن» فشار آوردن به اقتصاد خانواده و اسیر دست تجملات شدن نیست بلکه منظور داشتن روی خوش و اخلاق خوب و محترم نگه‌داشتن مهمان است.

* باور کنید مهمان روزی خود را با خود می‌آورد. فقط کافی است قدری به قوانین آسمانی اعتماد کنید. پس، از پذیرفتن مهمان فرار نکنید و حضور مهمان در منزلتان را نوعی نعمت و فرصت تلقی کنید.

* برای مهمان دعوت کردن فقط سراغ فامیل‌های پولدار نروید. معاشرت با خویشاوندان ضعیف‌تر نیز بابرکت و مهم است. در مهمانی‌هایتان آنها را از قلم نیندازید.

* حتما هنگام ورود مهمان، از آنها استقبال گرم و محترمانه انجام دهید و هنگام خداحافظی او را تا در منزل مشایعت کنید.

* لحظه‌های ورود مهمان خیلی حیاتی است. خوش برخورد و مهربان باشید. به گرمی سلام کنید و با او دست بدهید.

* اگر مهمانان شما کودکانی دارند آنها را هم تحویل بگیرید و با آنها مهربانی کنید. شایسته نیست در آداب میزبانی کودکان را از قلم بیندازید.

* در بدرقه مهمان جوری عمل نکنید که او گمان کند از رفتنش خوشحال هستید و برای رفتنش لحظه شماری می‌کرده‌اید! بدرقه محترمانه مهمان، نیازمند ذوق و سلیقه است.

* اگر مهمانی را دعوت کردید سعی کنید غذای مناسب او را تهیه کنید. در این توصیه ظرافت‌هایی است که حتما خودتان به آنها آگاهید.

* بعضی تعارف‌های معمول در مهمانی‌ها ناصواب است و خدایی ناکرده می‌تواند در حکم کفران نعمت و ناسپاسی باشد؛ مثلاً لایق شما نیست! چیز قابل داری نیست! قابلی نداشت! کاش غذای بهتری برای شما تهیه می‌کردیم! از به‌کاربردن این جمله‌های تعارفی که مرسوم شده شدیداً بپرهیزید.

* تا جایی که می‌توانید امور مهمانی را خودتان انجام دهید و به مهمانان امر و نهی نکنید. تا جایی که می‌شود نگذارید او کاری انجام دهد. مهمان را به خدمت نگیرید.

* موقع غذا خوردن، زودتر از مهمان بر سر سفره بنشینید و غذا خوردن را آغاز کنید و دیرتر از او غذا خوردن را پایان دهید تا مهمان بتواند بدون رودربایستی به تناول غذا بپردازد.

* حواستان باشد هنوز غذا خوردن مهمان تمام نشده، ظرف‌های طرف خودتان را از سفره جمع نکنید.

* اگر کسی شما را به مهمانی دعوت کرد، دعوتش را بپذیرید. نیازی به کلاس گذاشتن‌های بیجا و یا ناز کردن‌های بی‌مورد نیست. اجابت دعوت، از نشانه‌های دینداران است.

* هر وقت به مهمانی می‌روید به حرف میزبان گوش کنید. هر جا او گفت بنشینید، اصرار نکنید در محلی که خودتان می‌خواهید بنشینید. زیرا میزبان از آنچه باید در خانه‌اش دیده نشود آگاه‌تر است.

* حواستان باشد میزبان را به زحمت نیندازید و برای او دشواری و گرفتاری درست نکنید؛ مثلاً زیاد راه نروید، دیر نروید، زیاد نمانید و زیاد حرف نزنید.

* وقتی به مهمانی می‌روید قدردان میزبان خود باشید. به هر حال او به‌خاطر شما به زحمت افتاده و خانواده‌اش تلاش بیشتری را متحمل شده‌اند.

* نسبت به اسرار خانه میزبان چشم و گوش خود را ببندید و محرمانه‌هایی او را پس از مهمانی برای دیگران فاش نکنید.

* اگر به مهمانی می‌روید بدون اجازه میزبان فرزندان خود را به همراه نبرید.

* حتماً در پایان غذا خوردن و یا در انتهای میزبانی برای هم دعا کنید. سعی کنید این دعا کردن با صدای بلند و قابل شنیدن برای دیگران باشد.

* در مهمانی دادن و مهمانی رفتن فقط انگیزه الهی داشته باشید. حواستان باشد به ریاکاری، تفاخر، حسادت و یا تکبر گرفتار نشوید.

نمایی از سیره معصومین(ع)

همه ما در زندگی خود به الگوهای عملی نیاز داریم؛ الگوهایی که بتوانیم با اطمینان به آنها نگاه کنیم و آداب زندگی‌شان را در زندگی خویشتن به‌کار بگیریم. بهترین الگو پیامبر(ص) است. آنچنان که قرآن برای ما از ایشان با عنوان اسوه حسنه یاد می‌کند. می‌گویند پیامبر(ص) همراه خانواده و خدمتکار و همزمان با آنان غذا می‌خورد. خود را با مهمان همراه می‌کرد و جدایی از او یا متفاوت از او رفتار نمی‌کرد. همراه با مهمان بر زمین می‌نشست و غذا می‌خورد. مهمان برای او عزیز بود و دوست داشت بر سر سفره، شرکت‌کنندگان بیشتری حاضر باشند. در سفره‌هایی که جمعیتی بود ایشان زودتر از همه غذا خوردن را آغاز می‌کرد و دیرتر از همه دست از غذا می‌کشید چرا که می‌خواست دیگران بدون حجب و حیا و خجالت‌کشیدن، غذا بخورند. می‌فرمود هر کس از جلوی خودش غذا بخورد. در استقبال از مهمان، دست دادن و مصافحه کردن با او را رعایت می‌کرد. مراقب بود اگر به مهمانی می‌رود آنهایی که دعوت نیستند پیامبر(ص) را همراهی نکنند یا آنکه برای حضور آنها از میزبان اجازه می‌طلبید. مهمان را تکریم می‌کرد و با روش‌هایی احترامش را نگه می‌داشت. سلمان فارسی می‌گوید: بر رسول خدا(ص) وارد شدم و دیدم آن بزرگوار به پشتی تکیه داده است. آن پشتی را برای من گذاشت و فرمود: ای سلمان! هر مسلمانی که برادر مسلمانش بر او وارد شود و جهت احترام و بزرگداشت برای او پشتی بگذارد، خداوند او را می‌آمزد. ایشان علاقه‌مند بود به دیگران خدمت کند. چرا که باور داشت و می‌فرمود: هر مسلمانی که به مسلمانان دیگر خدمت کند، خداوند به تعداد آنها در بهشت برایش خدمتگزار قرار می‌دهد.